Magyar Nemzeti Múzeum Budapest
(Kötelespéldány)

Kőszeg, 19[illegible] nuár hó 10-én Ára 2000 korona. 2. szám, 46. évfolyam

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR egynegyed évre:
Helyben házhoz szállitva 16000 korona,
Vidékre póstán 22000 korona.
Külföldre egy évre 3 dollár (50 szokol).

Megjelenik minden vasárnap.
Felelős szerkesztő és kiadó: Rónai Frigyes.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kőszeg, Várkör 39. sz.
Telefon-szám 23.

Nyilttér sora 4000 korona.
Hirdetések millimétersoronként 500 K. számitatnak.

A legjobb uton.

Amig a magyarországi lapok egyrésze féktelen lendülettel használja ki azt a pillanatnyi helyzetet, hogy a frankhamisitás ügye a további nyomozás stádiumában van és annak minden részletét nyilvánosságra hozni nem lehet, ép a nyomozás érdekében. A külföldi sajtónak az a része, mely nem tartozik a magyarellenes gyűrűbe, higgadt várakozással és tárgyilagossággal itéli meg az eseményeket. Igy a bécsi lapok nagyrésze, különösen a „Neue Freie Presse" határozottan azon az állásponton van, hogy a frankhamisitási ügyben a magyar kormány, jelesen gróf Bethlen miniszterelnök a legkorrektebb módon járt el akkor, amikor a nyomozásnak szabad folyást engedett. Nem akarja itt senki eltussolni ezt a bünügyet, melynek eredményét mi tudjuk, Nádossy Imre országos főkapitányt is letartóztatták. Sem ennek a magasállásu közhivatalnoknak, sem herceg Windischgrätznek társadalmi sulya és összeköttetései nem akadályozzák a nyomozás, illetve eljárás menetét. Ebből a tényből azt a következtetést vonja le az emlitett egyik legtekintélyesebb bécsi ujság, hogy Magyarország sorsa ezekben a nehéz időkben kitünő kezekben van, gróf Bethlen István kezében és az európai megitélés előtt e tényével miniszterelnökünk még magasabbra emelkedett.

Ugyanilyen értelemben nyilatkozott Van de Sande Bakhuysen, Hollandiának budapesti ügyvivője is, aki szerint abban a pillanatban, amint ez a bünügy a bünügyi hatóságok elé került nyomozás és megtorlás végett, elvesztette azt a jelentőségét, amit Magyarországgal, vagy a kormánnyal szemben ellenséges állásponton álló ujságok az esetnek tulajdonitanak és olyan afféré degradálódik, amely már különösebben az európai politikai köröket nem is érdekli. Nincs tehát szó arról, amiről egyes budapesti ujságok mint lehetőségről megemlékeztek, hogy a hollandiaiak az ott üdülő magyar gyermekeket haza szándékoznának küldeni. Szóval a magyar becsületnek minden károsodása nélkül nézik a derék hollandusok az ügy további lefolyását. Megemliti továbbá a nyilatkozat azt, hogy közelről figyeli gróf Bethlen István müködött és elismeréssel hangsulyozza, hogy kitünő államférfiunak tartja, akinek energiáját és politikai képességeit a legőszintébben bámulja. Amit gróf Bethlen István az ország érdekében tesz, az egész külföld elismerésére méltó.

Ha végigszaladunk képzeletünkkel a legnagyobb politikai és társadalmi közéletének történetén, nem egy esetben állapithatjuk meg azt, hogy mindegyikben fordultak elő olyan botrányok és bünügyek, amelyekben magas állásu közhivatalnokok voltak, mint tettesek, vagy részesek érdekelve Hiszen a hires panamabotrány Parisban, vagy a Dreyfuss-ügy nem olyan régen történtek, hogy az olvasóközönség ne emlékezzék azokra. Felemlithetnők a hires szállitási botrányt is, amely néhai Ferenc József császársága idejében történt Ausztriában, amikor Bruck hadügyminiszter és más nagy állásu császári hivatalnok egyre másra lőtték magukat fejbe a botrányba belekeveredve. A lényege az ilyen büneseteknek az, hogy a kormány azok kinyomozását, és megtorlását minden mellékgondolat nélkül azokra a fórumokra ruházza, amelyek az eljárásra kompetensek. Ha ez megtörtént, semmiféle kormányra nem vet árnyékot az, ha esetleg volt magasállásu közegei is ludasok. Most véletlenül nálunk pattant ki egy ilyen büneset. Az ügyészség és a biróságok minden társadalmi korlát nélkül dolgozhatnak benne és a bünösöket nem védi meg, amint látjuk sem a magas állás, sem a hercegi palást. A többi már nem a politika, hanem a bünügyi krónika rovatába tartozik.

A földmüvelés mérlege.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara összefoglaló jelentésben mutatja be az ország mult évi mezőgazdaságának mérlegét. Ebben az összefoglaló jelentésben összesüritve és cáfolhatatlan számbeli adatokkal támogatva megtalálja az olvasó mindazokat a panaszokat, amelyek a gazdák részéről az elmult esztendőben elhangzottak és amelyekről nagyon sokszor hallottuk azt, hogy tulajdonképpen nem egyebek a magyar gazda megszokott tulzásainál.

Nos hát a statisztikai adatok a gazdáknak igazat adnak. Kitünik belőlük, hogy a mezőgazdaság komoly erőfeszitéssel igyekszik visszatérni a békebeli termelés szinvonalára. Jelentékenyen fokozta a műtrágyafogyasztást és ennek köszönhető, hogy a termés eredményét kapásokban fölülmulják az 1911—15. évi átlagok.

Valóság azonban, hogy a kedvező termésátlagnak nemcsak magángazdasági, de nemzetgazdasági eredményeit is lényegesen csökkenti az értékesitési viszony. Nemcsak a mezőgazdasági szemes termények ára morzsolódott le, ugyanakkor, amikor a munkabérek nem csökkentek, gazda ipari szükségeinek árai pedig emelkedtek, hanem az állatárak is nagy mértékben csökkentek, a hizlalás jövedelmezősége pedig annyira megszünt, hogy a gazdák igás állatokat visznek vágóhidra.

A mezőgazdasági termelés költségeinek növekedésénél különös hangsuly van azon a tényen, hogy a produktumok árvisszafejlődésével szemben a termelés viteléhez szükséges eszközök és anyagok olcsóbbodása nemcsak be nem következett, de az 1924. évvel szemben rosszabbodott is azáltal, hogy az autonom vámtarifa immár egy esztendeje változatlanul fennálló ipari tételeinek eredményeképen a mezőgazdaság ipari szükségleteinek ára, egyik másik cikkben jelentékenyen emelkedett.

Az 1924. év első háromnegyedében a behozatal 474·6 millió aranykoronát tett ki, 1925. év IX. havában ez az összeg 526·1 millió aranykoronára emelkedett. Az uj vámtarifa tehát nemcsak hogy nem korlátozta a behozatalt, de a mezőgazdaság szempontjából is sulyos terheket jelentett, mert a behozatal emelkedése nagyrészben a mezőgazdaság termelésnek immár tovább nem hallasztható rekonstrukciójával áll összefüggésbe.

Ha mindezeken kivül figyelembe vesszük a közterheknek növekedését, akkor nem nehéz megérteni, hogy a gazdák jelentékeny része fokozatosan válik meg felszerelési ingóságaitól, majd pedig földjétől is. Az eladó birtokok száma egyre növekszik, vevők pedig alig jelentkeznek. Ennek eredménye a föld árának folytonos csökkenése, de nem kevésbbé sulyos a haszonbérlők hely-

Nádasdy Tamás erőszakoskodásai Kőszegen 1610. évben.

(Eddig nem közlött adatok nyomán.)

Nem akarom lovag és báró Nádasdy Tamás, ki a Boeskay féle felkelésnek idején a veszélyeztetett magyar szabadságnak védelmére kelt, — Kőszeg város polgársága ellen elkövetett cselekedeteinek jellemzésére az igazi szót használni, tehát csak azt mondom, erőszakoskodott. Még ifju Jurisits Miklósnál is erőszakosabb volt. Erőszakoskodott, mert akkori időben az országban a törvény és jogrend teljesen felbomlott. Nem is létezett. Belvillongás és külháboru sietteti mindenkor a teljes felfordulást, pláne azon időben, midőn jogrend nem tudott kifejlődni és ez országnak sorsát az el hatalmasodott oligarchiák intézték. Ezek közé tartoztak a Nádasdyak. Gróf Nádasdy Ferencnek erőszakoskodásait már közzétettem, de apjának Nádasdy Tamásnak garázdálkodásai tulontul haladják fiának érző, nemes emberhez nem illő cselekedeteit.

— Kőszeg város tanácsa bokrétába szedte Nádasdy Tamásnak 1610. március hó 3., 4 és 5 ik napján a városon és a polgárságon — amint a notárius irja — elkövetett durva, türhetetlen és bünös erőszakát, (Groben unleidlichen und strafmässigen Gewalt) és a részletes jegyzéket Mátyás magyar királynak beküldött.

E külön jegyzék felsorolja, hogy Nádasdy Tamás Freysinger Mihály vbirótól 20, Hostothy Mihálytól 19½, Müllner Benedektől 12, özv. Huber Balázsnétól 15, Schuster Mátyástól 6¾ Pfeiffer Mihálytól 7½, postamestertől 15½, Pamer Benedektől 14 (rebellio alatt 2000 tallért) Héra Balázstól 15, Tschöecke Györgytől (Czeke) 20½, Pigner Henriktől 10, Bebotsay Lőrinctől 8, Bernhardt Jakabtól 5½, Lada Gergelytől 8, Balogb Pétertől 18, Schmidt Jakabtól 10¾, Weörös Jónástól 11, Salamon Györgytől 8½, Molnár Jánostól 10¾, Gazdag Páltól 13¼, Paar Miklóstól 12½, Zsombor Páltól 7, Thunya Gergelytől 8½, Schwarz Andrástól 8½, Wagner Györgytől 12, László Pétertől 8, stb. összesen 748¼ akó bort erőszakkal elvett és a várába szállittatta.

Mathias kalmártól Nádasdy Tamás elvitetett négy vég vásznat, özv. Walentin Borbálától és Szabó Györgytől egy egy vég posztót, Kürszner Mátyás, Pál és Györgytől bélést és prémet, 65 tallér értékben, Andrássy szürszabótól egy köpenyeget 20 tallér értékben, Szabó Benedektől magyar ruhát 18 tallér értékben, Schmidt Gergely, ki egy szekeret csinált, 11 tallért munkadijából levont, Tschöecke (Czeke) Mihály fazekastól éjjel szolgái által az összes kályhákat, — Salamon Gergely kalapostól kalapokat 1½ tallér értékben.

Nádasdy Tamás Hochholzer Gergely kereskedőnek 40 tallér, Eggln Fülöp posztókereskedőnek szinte 40 tallér tartozását nem fizette meg, sem Marhon Ferencnek 10 tallért, ki azt neki készpénzben adta. Ilyenformán Nádasdy 90 tallérral magát kielégitette (zalhaftig gemacht).

Azon polgároknak, kiknek se bora se pénze s szarvasmarhája nem volt, házait iratta nevére Nádasdy Tamás, amit ő annál könnyebben megtehetett, mivel a telekkönyveket a kőszegi urodalom kezelte. (A kőszegi telekkönyveknek az urodalomnál való kezelését a város mindig kifogásolta, miről külön cikkben fogok beszámolni).

114 háztulajdonos volt, kiknek hásait nevére iratta és ezáltal alattvalóivá tette mindaddig, mig ő neki egyenkint 40 tallért meg nem fizettek. A háztulajdonosok névsorában találtam Hartman Kristóf, Szabó Imre, Mátyás, János, Mihály, Marton, Péter, Gáspár, Gergely (most Kasper) Schwarcz Bálint, Szűcs Balázs, Török Lőrinc, Andrássy Martin, Olasz János, Lada István, Hörman János (H. Mihálynak tán édesatyja?) Paar Mihály, Hoffman Fülöp, Unger

zete, ezek közül is többen hagyták el bérletüket még lejárat előtt.

Összegezve a Mezőgazdasági Kamara jelentését, megállapitható, hogy az értékesités megszervezésén kivül agrárius szemüvegen át kell tekinteni a helyzetet, amikor az adóreformokról, a külkereskedelmi szerződésekről, nemkülönben a tarifa politikáról van szó.

HIRDETMÉNYEK.

F. 349—926. Felhivom azon adózókat, akik forgalmi adójukat átalányban fizetik arra, hogy az 1925. évre fennálló esetleges hátralékjukat, illetőleg 1925. évre esedékes forgalmiadójukat legkésőbb f. hó 15 ig fizessék be, mert ellenesetben intés mellőzésével végrehajtás utján fogom azt behajtatni.

100—1926. sz. Közhirré teszem, hogy folyó év január hó 15 én a stájerházi fiatalosok tisztogatását folytatjuk. Mindazok, akik tisztogatást vállalni óhajtanak, január 12 én, kedden délelőtt 10 órára jelenjenek meg a favágások kiosztása céljából a Stájerházaknál. A tisztogatás ingyenesen történik. Egyéb feltételek megtudhatók az erdőhivatalban.

Ad. 441—1926. sz. Kőszeg szab. kir. r. t. városánál betöltésre kerülő tüzoltólegénységi állásokra meghirdetett pályázati határidő lejárván, nem érkezett be elég ácsmesterember pályázata, miért is ujra felhivom az ácsmesterségben képzetteket, hogy kérvényeiket legkésőbb f. évi január hó 15-éig adják be a polgármesteri hivatalban.

Jambrits Lajos polgármester.

Az 1891. évi XIII. t. c. 3. §-ában nyert meghatalmazás alapján az ipari munka vasárnapi és Szent István napi szünetelésének tárgyában hivatali elődöm által 1921 évi november 18-án 94537 szám alatt kiadott rendelet 5. §-át a belügyi és földmivelésügyi miniszterekkel egyetértően a következő rendelkezéssel egészitem ki: Gesztenye, alma, burgonya és téli tök az őszi és téli hónapokban vasárnapokon az utcákon és tereken a szokásos módon és keretek között az egész napon át sütheto és árusitható. Jelen rendeletem kihirdetésének napján lép életbe. Budapest, 1923. november 26 án. A miniszter helyett: Jezsovics s. k., b. államtitkár.

Ipartestületi közlemények.

Értesitem a testület tagjait, hogy a 155900 925. számu pénzügyminiszteri körrendelet értelmében az általános forgalmiadónál ugy az egyezségi, mint a kivételszerüleg adózók forgalmiadó átalányát 1926. évre meg fogják hosszabbitani, tehát a forgalmiadót átalányban fizetők 1926 január 1-től kezdve, havi utólagos részletekben ugyanazon összegeket kötelesek fizetni, mint a mennyit 1925. év utolsó hónapjaiban leróttak. Azok az egyezségi átalányosok pedig, akik ezt az adót sérelmesnek tartják, f. hó végéig irásban benyujtott kérvényben kérhetik 1926. évi február 1 től kezdődő hatállyal az egyezség felbontását és a forgalmiadónak bélyegekben való lerovását.

Dömötör Gyula ipartestületi elnök.

István, Téglás Bálint, Teygel Jakab, Tódt István, Schuster György, Warga Fábián, Schmidt Márton, Benedek, Erdős Jakab, Bende János, (Bende család most K. Dorészlóban van) Pord György, (most Purt) Pauer Pál, Schön János (nem-e azonos a Szép családdal), Prais Gáspár né, Janzsó Balás (szomszéd községekben), Perger János, Gezell Tamás, Domján János (irva Tbomian) Gabriel Mátyás, Gazdag Kristóf, Bence Bálint, Jankó Tamás, Adler János, August István, Gallemen (most Kelemen) stb. nevü polgárokat, kik közül többnek utódjai ma is élnek.

Becken Mátyás bécsi kereskedőnek és városi tanácsosnak házát és szőllejét, mely 1000 tallért ért, évekkel azelőtt 120 tallér értékben iratta át nevére Nádasdy Tamás.

Következő polgároknak kiknek se pénze se bora nem volt, szőllejét iratta át nevére Nádasdy Tamás:

— Grausman (nem-e a mostani Grosman) Mihály, Szekér Jakab, Szabó Lőrinc, András, István, Gergely, Tamás, Antal, Antalné, Dien Marton, Gallemen (Kelemen) Márton, Sarga (Szarka) Mihály, Péter, Haydnekh (Hajdu) Jakab Hutter György, Dömetter (Dömötör) Barnabás, Walff Jakab, Baeck János, Pindter (Binder) Miklós, Molnár Mátyás. (Folytatjuk.) — a. j. —

HIREK.

Kőszeg város virilistái 1926-ik évre. Rendes tagok: Czeke Gusztáv 944·55 aranykorona, Kincs István, dr. Dreiszker Ferenc, id. Róth Sándor, Waldmayer Károly, Mayer János, Dorner Ferenc, Kiss Gyula, Adler Simon, Müller Ferenc, Küttel Dezső, Jesztl Antal, Parkovits János, Kampits Gyula, dr. Szovják Hugó, Lendvay Lajos, özv. Eitner Gusztávné, Róth Jenő. Hani Lajos, herceg Esterházy, Rosenstingl Jakab, özv. Kircbknopf Mibályné, Nussbaum Ferenc, Schäffer Gusztáv, Borbi János, dr. Lauringer János, Seybold Gusztáv, Frankl Lajos, Varga Bálint, Pfeffel János, Tangl Adolf, Eisner Kamill, Stipkovits István, ifj. Róth Sándor 280 aranykorona. — Póttagok: Első Magyar Nemezgyár 274·27 aranykorona, özv. Stúr Lajosné, Lengyel Dezső, Kőszegi Takarékpénztár, Pontyos Gyula, dr. Schneller Aurél 258·28 aranykorona.

A nemescsói kisharangot Vizkeresztkor szentelte fel Kincs István apátplébános, kinek kiséretében résztvettek az ünnepélyen Jambrits Lajos polgármester, Näbrer Mátyás hitközségi elnök és Reményi Ferenc nyug. ezredes is. A kis község igazán lélekemelő szép ünnepséget rendezett és a diadalkapunál ugy a tüzoltóparancsnok, mint a leventék parancsnoka kedves beszédben üdvözölte az apátplébánost, kit azután a templom előtt a fehérruhás leányok és a nagyközönség fogadott. Németh Emma polgáriskolai tanuló igen szép beszéd kiséretében egy gyönyörü virágcsokrot nyujtott át az apátplébánosnak, aki az elhangzott beszédekre meghatottan válaszolt. A szentmise előtt még megtörtént a haraugszentelés, ugyhogy a mise alatt már meg is szólalt a kisharang. A katholikusok ezen kedves ünnepségén résztvettek a falubeli evangelikusok is, mi csak emelte az ünnepély fényét, ami este táncmulatsággal végződött.

A Dunántuli Irók és Művészek Társaságának vasmegyei osztálya Somló Jenő reálgimnáziumi rajztanár festőművészt, a magyar képzőművészet terén kifejtett tevékenységéért elismerésül rendes tagjai sorába választotta.

Uj fogorvos jött Kőszegre. Dr. Soltész László budapesti fogorvos megérkezett városunkba és a napokban kezdi meg működését. Addig, mig pontos lakcimét a közönséggel nem tudathatjuk, bővebb felvilágositással a kiadóhivatalban szolgálhatunk.

Ugy örültem máskor!...

Ugy örültem máskor
Én a hóesésnek!
Mostan mégis olyan
Szomorkodva nézek
Ebbe a tehérió
Ragyogó világba,
Amelynek oly rémes
És komor az árnya
— Cudar idő járja!

Ugy örültem máskor
En a hóesésnek,
Amikor egyszerre
Minden szép feher lett!...
Jégvirágok nőttek
Az ablak ereszre,
S hosszu jégcsapok fenn
A tetőereszre,
A régi ereszre!

Ugy örültem máskor
En a hóesésnek,
És a télvilág
Sok-sok örömének!...
A hulló pelyheket
Oly repesve vártam,
És amikor megjött:
Apró tenyeremet
Feléje kitártam!

Ugy örültem máskor
En a hóesésnek.
De szép is volt akkor
Még a téli élet!
A szegénynek is
Öröme volt benne!
— De biz most nem ugy van:
Ahogyan volt régen. —
Átokkal van tele:

Ugy örültem máskor
En a hóesésnek.
Jó meleg szobában
A tündérregéket
Lobogó láng mellett
Ugy el-el hallgattam!
Szellő sivitása
Nem zavart meg abban
— Boldogan maradtam! —

Ugy örültem máskor
En a hóesésnek!
Csak hiret hallottam
En a szenvedésnek...
Meztelenség, éhség,
S a tél annyi réme:
Álomban sem zavart
De most? — Megborzadok
S meghuzódom félve!

Schultz Imre.

Kath. Kultureste. Jan. 14-én este ½7-kor a reálgimnázium disztermében Simon Miklós győri reáliskolai igazgató tart előadást.

Rendkivüli városi közgyülés volt a mult év utolsó napján, mely alig tartott egy félóráig. Kevesen is látogatták a közgyülést, sőt legtöbben elkéstek, mert bizonyára azt hitték, hogy hosszadalmasra nyulik és még mindig idejében érkeznek meg. Mindössze 8 tárgy szerepelt a napirenden, melyek közül a virilisták névjegyzéke volt a legfontosabb, mit a közgyülés a javaslat szerint egyhangulag el is fogadott. A névjegyzéket ugyancsak lapunk mai száma hozza. Tudomásul vette a közgyülés, hogy Jambrits Lajos polgármestert a Kőszegi Sörfőzde és Malátagyár r. t. igazgatóságába beválasztották. Özv. Tipka Ferencné nyugdiját elhalálozás folytán beszüntették. Tudomásul vette a közgyülés, hogy a városi létszámcsökkentő bizottság további létszámcsökkentést nem javasol. Kiutalták a tisztviselőknek a vasutas arcképes igazolványok érvényesitési költségeit. A vármegyei tisztviselők árvaháza javára 500.000, a Kőszegi Bencésdiák Szövetség részére pediglen 1 millió koronát szavaztak meg. Özv. Nikolajevits Jánosnénak a város kötelékébe való felvételt kilátásba helyezték, mire a tárgysorozat kimerülvén, a polgármester néhány meleg szóval üdvözölte a képviselőtestületet és boldog uj esztendőt kivánt a város közönségének, mire a közgyülést be is zárta. —

Rendkivüli vármegyei közgyülés lesz szerdán, e hó 13-án Szombathelyen.

Uj birák. Jagodits János velemi biró ezen tisztségéről lemondott, miért is a község ezen állásra egyhangulag Horváth Jánost választotta meg. Ugyancsak lemondott a pusztacsói biró, Szabó István is. Ennek helyébe egyhangulag Poó Kálmán választatott meg.

Az álarcosbál, melyet a kőszegi önk. tüzoltóegylet február hó 1 én a Mulató összes termeiben rendez, az idei farsangon is a legsikerültebbnek igérkezik az összes mulatságok közt. A meghivók a hét elején kerülnek kibocsátásra. Másnap, kedden a szokásos legénységi mulatság lesz megtartva.

Vadászat lesz ma a polgármesternél a mexikói mezőn és egyben ez lesz az év záró vadászata, mert e hó 15-ével beáll a tilalmi idő és a megmaradt nyulak zavartalanul járhatják az erdőt mezőt.

Megfelebbezte a Kőszegi Takarékpénztár a város azon határozatát, mely szerint ez évtől kezdve az árvapénzeket felében a Kőszegi Takarékpénztárnál, felében pedig a Kőszegi Hitelszövetkezetnél helyezi el. Tudvalevő, hogy a közgyülésen ezen határozatot 23 an fogadták el és csak 4 en voltak ellene. Eddig ugyanis a város kizárólag a Kőszegi Takarékpénztárnál helyezte el az árvák pénzét, most azonban szakitott a város ezen gyakorlattal és ugy döntött, hogy jövőben két takarékpénztárnál helyezi el.

Részvénysorsolás. A kőszeg-szombathelyi helyiérdekü vasuti részvénytársaság f. hó 1-én tartotta meg az elsőbbségi részvények kisorsolását, mely alkalommal a következő számu részvények sorsoltattak ki: 212, 272, 610, 655, 714, 892, 1008, 1214, 1318, 1622, mely részvények f. évi junius hó 1 től a vasuti részvénytársaság pénztáránál teljes névértékben beválthatók.

Tenorista lett, miután 49 évig néma volt. Humboldtból jelentik: Szinte csodával határos módon nyerte vissza hangját egy itteni amerikai farmer, Frank Barkle, aki születésétől kezdve néma volt. Negyvenkilenc éves koráig nem tudott beszélni, mig most egy denveri orvos operációt végzett rajta és az operáció nemcsak visszaadta a néma ember hangját, hanem az operáció óta nagyon szép tenorhangja is lett. A farmer elhatározta, hogy szinpadon is fel fog lépni.

A t. olvasóközönség részére több ezer kötet magyar és német regény áll rendelkezésre a helybeli Kölcsönkönyvtárban.

A Pesti Tőzsde legujabb száma kapható Rónai Frigyes ujságelárusitó üzletében Kőszegen.

BERETVÁS PASZTILLA a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja

A Pengő heti-takarékbetétek első befizetési napja tegnap volt a Kőszegi Takarékpénztárban. Száznál több tag váltotta ki takarékkönyvét több száz részjegy jegyzésével, ami a takarékosságra való hajlandóságnak kedvező jele. Még azon esetekre is áll ez, midőn egyidejüleg kölcsönt is vesznek, mert a heti letörlesztés is megtakaritás jelent. A szabályok szerint évközben is be lehet lépni, ha a visszamenő időre ezóló részleteket is befizetik.

A városi hivatásos tüzoltó altiszti állásokra több mint 30 pályázat érkezett be. Ugy értesülünk, hogy az állások betöltésére március elején kerül sor.

Rövidebb lett a váltóóvatolás határideje. A rendkivüli közgazdasági viszonyok beköszöntésekor a kormány rendeletet adott ki, amelyben a váltók óvatolási határidejét a lejárattól számitott 14 napra tüzte ki. Eszerint tehát a hitelezőnek módjában állott a váltóóvatolással 14 napig várni anélkül, hogy a várakozásból reá nézve joghátrány származott volna. A váltóadósoknak ez a kedvezménye 1926. január elsejével végetért és most a hitelezőnek, mint az 1914 előtt is volt, a lejárt váltóval várakoznia sérelem nélkül csupán a lejárattól számitott második hétköznap déli 12 órájáig lehet. Ha az adós váltóját addig nem rendezi, a váltót a hitelezőnek meg kell óvatoltatnia, hogy jogaiban sérelmet ne szenvedjen.

Farsangi mulatságot rendez ma vasárnap a ludadi és nagycsömötei levente egyesület. Jövő vasárnap pedig a cáki Levente Egyesület tart mulatságot Hanzli Mihályné vendéglőjében.

Az uj jegyzői lakot Nagycsömötén tegnap délután adta át a községeknek Schreiner János épitési vállalkozó. Az elég terjedelmes és csinos épület mindennel el van látva, ami egy körjegyzőnek kényelmét teljesen kielégitheti. Mint értesülünk, már a tavasz elején elfoglalja uj lakhelyét a csömötei körjegyző.

Tüzoltómulatság Bozsokon. A bozsoki önk. tüzoltótestület január hó 17-én, vasárnap délután 3 órakor az Ávár-féle vendéglőben szépségversennyel, tombolával és szerpentincsatával egybekötött táncmulatságot rendez saját felszerelése javára.

Az árvizkárosultak segélyezésére az ország valamennyi mozgószinháza, tehát a kőszegi is minden jegy után 1000 K pótdijat szánt. Reméljük, hogy Kőszeg jó erzésü közönsége a szórakozás mellett örömmel áldozza ezt a csekély összeget emberbaráti és hazafias célra.

Segédvizsgák. A kőszegi ipartestületi tanoncvizsgáló bizottságok előtt 1925. dec. havában a következő tanoncok tettek segédvizsgát: Kohn Adél nőiszabónak: Weinrich Margit, Süle Róza, Süle Anna, Proksch Ilona, Wurst Paula, Raschke Hildegard nőiszabónak: Schermann Anna nevü tanonca kitünő-kitünő; Dorner Ferenc vendéglősnek: Geiszler Károly; Pollák Jenő nagycsömötei molnárnak: Kaiser György nevü tanonca jó jó; Kendik Ernő géplakatos és villanyszerelőnek: Waldinger Jenő nevü tanonca elégséges eredménnyel nyertek segédlevelet.

Uj évben! Uj szerencse!

Huzás feltétlenül 2 hét mulva 1926 január 26-án.

HÉT KILÓ SZINARANY

AZ

ARANY-SORSJÁTÉK

HÁROM ELSŐ

FŐNYEREMENYE

1 főnyeremény	4 kg. SZINARANY	M H I
1 nyeremény	2 kg. SZINARANY	
1 nyeremény	1 kg. SZINARANY	
1 nyeremény	3 waggon — 300 q buza	
1 nyeremény	négyüléses automobil	
1 nyeremény	keresztthuros zongora	
1 nyeremény	teljesen felszerelt motorker.	
5 nyeremény	teljesen felszerelt varrógép	
10 nyeremény	teljesen felszerelt kerékpár	
200 nyeremény	különféle arany és ezüst tárgy	

Egy sorsjegy ára 10.000 kor.

Uj évben! Mindenütt kapható Uj szerencse!

Adomány a szegényeknek. Özv. Tipka Ferencné hagyatékából az örökösök egy millió koronát juttattak a polgármester kezeihez azzal, hogy ezen összeget nagyobb tételekben juttassa érdemes kőszegi szegényeknek.

Gyógyszertár, országos vásárok és pénzügyőri szakasz Bükkön. Bükk nagyközség képviselőtestülete legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a felállitandó gyógyszertár elhelyezésére megszerzi az alkalmas helyen fekvő Thirring féle házat. Az ülésen elhatározta még a képviselőtestület, hogy négy országos vásár megtartására engedélyt kér az illetékes minisztertől. Ugyanezen az ülésen került szóba a csepregi pénzügyőri szakasznak Bükkön leendő elhelyezése. A szakasznak, melynek Csepregen nincs megfelelő elhelyezése, kész örömmel ad megfelelő laktanyát Bükk nagyközség. A laktanyaépitésre a tárgyalások már a közeljövőben megkezdődnek.

A velemi véres eset a biróság előtt. Sajnálatosan szomoru esemény felett itélkezett csütörtökön a szombathelyi törvényszék. Hétköznapi eset, de mintha az emberi meggondolatlanságnak a szokottnál is nagyobb szerepe jutott volna benne. A mult év november 26 án történt az eset Velemben. A szereplők Sebők Pál ottani földmives és Vass Gábor, aki halálával lakolt. Gyilkossági esetnek látszott, de a körülmények mérlegelése a vádlott javára szólt és igy csupán 1 évi börtönre és a perköltségek megfizetésére itélte Sebőköt a törvényszék. Vass Sándor velemi földmüves ugyszólván az egész faluval rossz viszonyban volt kötekedő természete miatt. Sebők 13 éves fia a kérdéses napon a falu kovácsától egy fazekat vitt haza. Vass elvette a gyerektől a fazekat s amikor anyja elment Vasshoz, hogy visszakövetelje tulajdonát, Vass megütötte az asszonyt, sőt kést is vett elő és reprodukálhatatlan kifejezésekkel illette Sebőknét. A feldühödött férj épen a perpatvar perceiben lépett Vasshoz és azt a nála lévő fadoronggal ugy ütötte fejbe, hogy pár óra alatt az ütés következtében meghalt. Számos tanut és orvosszakértőket hallgatott ki a törvényszék, akik igazolták Vass Sándor kötekedő természetét. Ezt, továbbá a vádlottnak beismerését enyhitő körülménynek vette a törvényszék és haláltokozó sulyos testi sértésben mondván ki Sebőköt bünösnek, egy évi börtönre itélte. Az itélet ellen a védő és az ügyész felebbezést jelentettek be.

Egy női holttestet találtak csütörtökön délben közel az Özkuthoz, a kőszegi határban egy pocsolyába fulladva. A vizsgálat kideritette, hogy a holttest özv. Horváth Mihályné 74 éves nagygencsi lakos hullája, ki még Vizkereszt napján délelőtt a gencsi templomban végighallgatta a szentmisét, ezután pedig otthona helyett Kőszeg felé vette utját. Igy bandukolva a késő esti órákban elérte a kőszegi határt az Özkut tájékán, hol valószinüleg a kimerültség következtében az utszélen elesett és az árokban levő 35 centiméter mély pocsolyába fulladt. A szerencsétlen öregasszony holttestére Lőrinc Istvánné kőszegi lakos bukkant rá, ki azonnal jelentést tett a rendőrségen. A kiszállott rendőrorvosi bizottság megállapitotta, hogy a halált a pocsolyábafulladás okozta. A hullát kiszállitották a helybeli temetőbe.

Badacsony hegyközség minden hónap második keddjén „Borvásárt" tart Badacsonyban, a „Hableány" szállóban. A legközelebbi vásár január hó 12 én, kedden lesz.

Megharagudott gazdájára. Torda Gyula cáki gazdálkodó feljelentette a még mult év novemberében nála alkalmazásban levő Koczor István kőszegi illetőségü cáki lakost, mert egy másfél éves borjujának farkát bosszuból kitépte, miáltal az állatnak értékét egymillió koronával csökkentette. Feljelentette továbbá még azért is, mert tőle december 19 én egy uj zsákot 35 kiló árpával ellopott. Az ügy a kőszegi járásbirósághoz került.

Anyakönyvi kivonat az elmult hétről. Születések: Maschl Ferenc—Heuffel Teréz: Irén r. k., Kóbor András—Pintér Mária: Erzsébet r.k., Molnár István—Vécsey Mária: Erzsébet r. k., Bruckner Ferenc—Bauer Jozefa: Franciska r.k., Stampf János—Kappel Karolin: János ág. ev., Schwahofer József—Gutmann Anna: Vilma ág. ev., Oberhauser Ferenc—Wimmer Rozália: János r. k. — Halálozások: özv. Haller Ferencné 65 éves, érelmeszesedés, Marth Károlyné 60 éves, gyomorrák.

Ügyeljen bevásárlásainál

védjegyünkre!

Száz esztendő óta
Járja ez a nóta:
Sódar, kolbász, dagadó,
FRANCK-os kávé csak a jó!

D. 177 O. 25 I. — Ve. 12.

A frankhamisitás ügye, mely az egész ország közönségét nagy izgalomban tartja, végleges felderités előtt áll. Hétfőn Windischgrätz herceget tartóztatta le a budapesti rendőrség, akit a frankhamisitás értelmi szerzőjének tartanak. Kedden pedig Nádossy Imre főkapitányt vették őrizetbe, kit bünrészességgel vádolnak. Mindkettőt átszállitották a kir. ügyészségre, hol a vizsgálóbiró fentartotta az előzetes letartóztatást és ugy Windischgrätz Lajos herceg, valamint Nádossy Imre egész vagyonára a bünügyi zárlatot foganatositotta. Megállapitotta a rendőrség, hogy a hamis ezerfrankosokat Budapesten készitették a térképészeti intézetben, melynek helyettes vezetője Gerő László müszaki tanácsos volt, aki a rajzokat és kliséket készitette. A rendőrség őrizetbe vette. Megtalálták a bankóhamisitók kézisajtóját is, amellyel az ezerfrankosokat készitették. A fentemlitetteken kivül számos letartóztatás történt, köztük előkelő egyének is vannak. A vádlottak az egész ügyet ugy tüntetik fel, mintha azt hazafiasságból tették volna és nem haszonlesésből, azonban a rendőrség megállapitotta, hogy itt közönséges bünténytől van szó, melynek politikai háttere nincs. A nyomozás tovább folyik ugy az országban valamint külföldön. Hogy mennyi hamis ezerfrankost készitettek és hogy ebből mennyit értékesitettek, még nem sikerült megállapitani, ellenben megállapitották azt, hogy a hamisitás céljára a papirt egy évvel ezelőtt egy németországi gyárból rendelték, ahonnan Budapestre szállitották, ahonnan később Sárospatakra került, melyet külön a frankhamisitásra gyártottak.

Állandóan apad az árviz. A folytonos esőzés lassitja az árvizvédelmi munkát. Az apadás lassu de állandó ugy a Tiszán, mint a Kőrösökön. Megállapitották, hogy 300 ház omlott össze Vésztőn. Élelemben nincs hiány, de ruhára és cipőre nagy szüksége van az árvizsujtotta lakosságnak. Az árvizzel sujtott vidékről Békéscsabára menekült lakóssag egy része már visszatért otthonába. Vésztő és Gyulavári körül erősen folynak a vizlevezetési munkálatok. A borsodmegyei árviz is mindenütt elvonulóban van. A községek azonban még ma is minden oldalról körül vannak zárva, ugy hogy közöttük csak csónakkal lehet a közlekedést fenntartani. Az árviz olyan hirtelen jött, hogy több helyen éhség fenyeget. Időközben sikerült annyi tutajt összeróni, amelyekkel a községek a gabonát a szomszédos malmokba szállithatják őrlés céljából. Az utóbbi években meg-megujuló árvizveszedelem arra inditotta a főispánt, hogy hozzá kezdjen a borsodmegyei árvizterület ármentesitéséhez. Ezáltal a megyében 60 ezer hold terület szabadul fel. A főispán akciója elsősorban arra irányul, hogy a munkálathoz szükséges összeget és anyagi támogatást megszerezze. A társadalom minden rétegében változatlan erővel folyik az árvizkárosultak felsegélyezésére megindult mozgalom. Gyulán január 30-án nagyszabásu kultureestélyt rendeznek, amelyre megigérték részvételüket Lukács György nemzetgyülési képviselő, Rákosi Jenő, Jászai Mari és Rózsahegyi Kálmán. Eddig többszáz millió K

segélyt osztottak ki a károsultak között. A magyar kormány a románokat közös szakértői bizottság alapitására kérte az árvizek megakadályozására.

Az uj borokat most kell lehuzni. A borok kezelése körül az utóbbi években nagyon nagy haladás történt, mert nyulós, ihatatlan rossz borokkal ma már még a kisgazda sem kinálja meg az embert. Oda is kell törekedni a gazdának, hogy minden terménye olyan legyen, amelyhez szivesen nyul a fogyasztó s áll ez különösen a borra, amelynek kelendősége ma amugy sem nagy. A bor minőségére és értékére rendkivül nagy befolyással van annak a pincében való kezelése is. A fehér szőlő mustjával tudvalevőleg nem szabad a hordót teljesen megtölteni, hanem egytizedrésznyi erjedési ürt kell abban hagyni s a hordót nem is szabad kikénezni, mert az akadályozza az erjedést, legfeljebb abban az esetben, ha a szőlő között sok a rothadt fürt. A kénezés következtében a must nem indul erjedésnek, hanem leülepszik és kitisztul, amikor át kell azt fejteni a nem kénezett hordóba, hogy az erjedés minél hamarabb meginduljon, amely melegebb pincében hamarabb, hidegebb pincében lassabban folyik le, ahol célszerü a már leülepedett seprőt egyszer kétszer felkavarni, hogy a bor jól kiforrjon. A forrás befejeztével a bor lassacskán megtisztul, mire december—január hó folyamán okvetlenül le kell azt fejteni és tovább semmiesetre sem szabad a seprőn állni hagyni, mert a gyenge és lágy borok seprője hamar romlásnak indul, rossz izüvé, beteggé teszi a bort. Március-áprilisban másodszor és az év folyamán harmadszor is le kell fejtenünk, amidőn előzőleg a hordót meg is kell egy kevéssé kéneznünk. A gyengébb borokat kéthetenként, az erősebbeket havonként kell töltogetni s általában mindig vigyázni kell arra, hogy a hordók tele legyenek, különben a bor megvirágosodik és megecetesedik. Aki nagy sulyt helyez borának rendes időben való lefejtésére, aki a decemberi és márciusi fejtést el nem mulasztja, aki hordóit mindig telve és tisztán tartja, annak nem lesz oka panaszkodni amiatt, hogy bora kifogásolható minőségü, ami természetesen az árfejlődésre is befolyással lesz.

Talált tárgyak: egy kabátöv, fülbevaló és egy pár keztyü. A jogos tulajdonos átveheti az államrendőrségen.

GUTH VILMOS

fa- és diszmüesztergályos üzemének

fióküzlete Kőszeg, Király-ut 5.

Raktáron tart: Ping-Pong (asztali tenisz) gyermekraketa. Turul labdaverőfa, ródli, skibot. Nyugágy, vendegágy, függőágy (szabadban). Gyürü és karzatos hinta, Ping-pong labda és verőfa. Roulette, sakk és dominó dobozban (utazási célra is). Kis szekér, talicska, dugós pisztoly, kf. nagyág. Sakk vászon kf. nagys. Számolóállvány. Park szines karika bottal. Billiard dákó, golyó és bőr. Só- és füszertartó, vajforma, mozsár, sodrófa, passzirozófa, husverőfa, főzőkanál. liszt-, só- és füszerlapátok, asztalra összehajtható fatálca, táska (szatyor), karika, tojástartó, csigatészta csináló, ruhamosódeszka fából. Villamos állólámpa. Facsillar, vill. felszerelve, selyemernyők kf. nagys. Zongoraszék, kottatartó, álló- és falifogas, függönytartó, törülközőtartó. — Szalon- és varróasztalka. Virág-, szobor- és könyvállvány. Fali virágtartók. 25 féle ruhatartó, 50 féle konyhai fatárgyak, 100 féle gyermekjátékok. Lombfürészdeszka és szerszám. Kazetta minden nagyság és kivitelben. Ruhaszáritó csat, hátitáska fából, székülés. Hullám-, gőr- és gyöngyléc. Gyermekkocsi, rokka, kerek és ovál kép- és tálcakeret. — Tömegcikkek gyártása. Gép- és szerszámnyelek. Hordócsap, dugó, sródl és parafa. Kugligolyó Lignum sanctum fából, kuglibáb gyertyánfából. Szijkerek géphajtásra fából stb. stb — — — — —

A vámgabona ára januárban. A pénzügyminiszter a malmok által januárban természetben megkeresett gabona általános forgalmiadó alapjául szolgáló átlagos árát mm-ként a következőképen állapitotta meg: rozs vagy kétszeres 257, árpa 243, tengeri 188, zab 255, köles 220, tatárka 200, ocsu vagy konkoly 150 ezer korona.

A magyar háborus plakátok voltak a legmérsékeltebbek. A londoni hadimuzeumban most nyilt meg Németország, Ausztria és Magyarország negyvenezer háborus plakátjának kiállitása. A sajtó egyértelmüleg támadja a kiállitás rendezőit, kifejti, hogy az a gyülölet, amely ezekről a plakátokról szól, rég kialudt már az illető nemzetek szivében és nem tarja összeegyezhetőnek a kiállitás megrendezését Locarno szellemével. Minden lap egyhangulag elismeri, hogy a legmérsékeltebb hangunk a magyar háborus plakátok.

Gópirónői állást keresek. Cim a kiadóhivatalban.

Uj könyvek Róth Jenő kölcsönkönyvtárában: Courths—Mahler: Az igazi szerelem, Buroughs: „Tarzan visszatérése" és Tarzan Bestiái.

A Közalkalmazottak Országos Gazdasági Szövetkezete kiépiti üzemeit. Értesülésünk szerint e szövetkezet, melynek eddig Szegeden, Debrecenben, Miskolczon, Székesfehérvárott és Pécsett voltak állandó fiókjai, ujabb fiókok kiépitését tervezi. Mozgófiókokat is létesit a szövetkezet ott, ahova elegendőszámu köztisztviselő, vagy katonatiszt hivja a szövetkezetet. Ki fogja épiteni erősen a szövetkezet hus és füszerosztályát. A textilosztályban, mely Egyetem utca 3. félemelet alatt működik, a legkitünőbb hazai és angol gyártmányok kaphatók. A textilosztályban sifón, vászon, mindenféle mosható anyag, kalap, cipő, harisnya, gallér, ágynemü, szóval minden textilanyag kapható. A köztisztviselők hathavi részletre vásárolhatnak és igen előnyös rájuknézve, hogy kamatot nem kell fizetni a vételár után. A mindenkori havifizetés egyszerese kétszerese erejéig vásárolhatnak részletre a köztisztviselők, akiket olcsó tüzelőanyaggal is ellát a szövetkezet. Ezenkivül garantálja a tüzelőanyag minőségét és mennyiségét is, ugyhogy a köztisztviselők valóban megtalálják a számitásukat, ha ennél a szövetkezetnél szerzik be szükségleteiket. A szövetkezet működését és fejlődését Bud és Csáky miniszterek nagy megértése tette lehetővé, akik az egész tisztviselőtársadalom életstandardját javitották meg azáltal, hogy eme olcsó és elsőrendü életszükségleti cikkekkel ki tudja szolgálni a köztisztviselőket. A szövetkezet elnöke báró Perényi Zsigmond, aki meleg szeretettel és nagy energiával karolja fel a köztisztviselők eme szövetkezetének fejlődését.

2 kerekü kordély eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Ujságiró-sorajegy, huzása január 16 án és **Arany sorsjegy,** huzás január 26 án; kaphatók lapunk kiadóhivatalában.

A cáki szénbányából kitermelt darabos szén a legkisebb mennyiségben is Tóth Ferencnél, Király-ut 88. szám alatt kapható.

ELEKTRO-BIOSKOP

a „MULATÓ" nagytermében.

Műsor: Vasárnap, január 10-én

Országos mozinap!

A mai helyárakhoz 1000 K hozzászámitatik a tiszavidéki árvizkárosultak felsegélyezésére.

A férfiak bálványa

Egy csodaszép táncosnő története.
First National filmjáték 6 felvonásban.
A főszerepben Barbara La Marr.

Jónás, te holdkóros vagy!

Burleszk 2 felvonásban.

Műsor Szerdán, január 13-án

Sasche—Radius világattrakció!

A párisi baba

H. N. Laurence regénye filmen 8 felv.
A főszerepben Lily Damita.
És a kisérőműsor.

Hatüléses személyautót vagy amerikai „CORMICK" traktort 3 vasu ekével azonkivül eredeti „KHUNE"-féle 8 HP szivógázlokomobilt, VD80 jelü 800m/m dobszélességü komplett cséplőszekrényt, 6 HP benzinlokomobilt, motorkerékpárt oldalkocsival, „Prima Drill" vetőgépeket, gazdasági szekereket, gabonatisztitó rostákat, borsajtókat, takaréktüzhelyeket, darálókat, szőlőzúzókat, répavágókat stb. stb. 1000 nyereménytárgy 750.000.000 korona értékben KÖZSÉGI TISZTVISELŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETE Budapest IV., Irányi-utca 21. Telefon J. 151-48. Nyereménytárgyak a „Khüne" gépgyár Bpest VI., Vilmoscsászár-ut 59. helyiségeiben vannak kiállitva. M III

Szántó-árverés.

A 2387—a hrszámu szántó a Klastromi erdőcsucsnál 674 □ öl kiterjedésben 1926. évi január hó 10-én d. u. 4 órakor önkéntes árverésen el lesz adva.

Dr. SZOVJÁK, ügyvéd.

Előfizetést bármely fővárosi lapra elfogad Rónai Frigyes hirlap-üzlete.

HALÁL!

a patkányokra és egerekre, sváb- és ruszlibogarakra, poloskákra, bolhákra a szabadalmazott irtószereink által,
melyek a kőszegi képviselőnknél
TREMMEL KÁROLY
Árpád-tér 8 szám alatt megrendelhetők.
Elvállalunk lakástisztogatásokat!
Első Pécsi Féregirtó Vállalat.

Értesités.

A n. é. közönség szives tudomására adom, hogy néhai özv. Majláth Andrásné

ruhaüzletét

saját névem alatt tovább vezetem

Az ujonnan felszerelt üzletben férfi-, női- és gyermekruhák, selyem zsemperek, fehérnemük, felöltők, kabátok, stb. stb. nagy választékban, olcsó árak mellett kaphatók.

A n. é. közönség pártfogását kéri

Sághy Mária,
Kőszeg, Kossuth Lajos-utca 8.

Uj épületek, villák

tervezést és felépitést átalakitásokat és renoválásokat, valamint tervek és árajánlatok kidolgozását elvállalja Kőszegen

Csánits Sándor
épitési vállalkozó, Király-ut 17 sz.

Két kis ló

gazdasági munkára és fuvarozásra alkalmas, eladó Welsenbecknél, Velem.

BANGÓ jogi szeminárium
Budapest, IX. Rádai-utca 14. szám.
Teljes anyagi garanciával készit elő vidékieket is.

Eladom

150 hl. idei termésü meszes, édes 11 maliganos rizling és 50 hl. burgundi

vörös boromat

kisebb tételekben is.

Dr. Havas Béla, ügyvéd
Sümegen.

Kiadó

egy szobából és konyhából álló szép

lakás faluhelyen

állomás mellett február hó elsejével

Feltételek megtudhatók e lap kiadóhivatalában.

Farsangi meghivók csinos kivitelben olcsón megrendelhetők lapunk nyomdájában. —

Nyomatott Rónai Frigyes könyvnyomdájában Kőszegen.